EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 14.5.2025.
COM(2025) 229 final

2025/0108 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (ES) 2024/823 (2024. gada 28. februāris) par ārkārtas tirdzniecības pasākumiem tām valstīm un teritorijām, kas piedalās vai ir saistītas ar stabilizācijas un asociācijas procesu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Autonomie tirdzniecības pasākumi (ATP) tiek attiecināti uz Rietumbalkāniem kopš 2000. gada – vēl pirms stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAN) noslēgšanas ar Rietumbalkānu partneriem. Tolaik Eiropadome[1] nolēma, ka Rietumbalkānu partneriem būtu jāsaņem iespēja izmantot asimetriskas tirdzniecības liberalizācijas sniegtās priekšrocības, kas šim reģionam ļautu izmantot preferenciālu piekļuvi ES tirgum, kamēr tiek apspriesti un īstenoti SAN.

Visi reģiona partneri nu jau ir parakstījuši SAN ar ES. Pēdējais nolīgums ar Kosovu[2] stājās spēkā 2016. gada 1. aprīlī, un 2025. gada 1. janvārī, kad beidzās pārejas periods, tas jau bija pilnībā īstenots. Pēc tam kad tika noslēgts Rietumbalkānu SAN, tika pakāpeniski izbeigti ATP, jo vienpusējās preferences tika pakāpeniski atceltas un iekļautas attiecīgajos divpusējos SAN. Autonomajiem tirdzniecības pasākumiem, kas Rietumbalkāniem noteikti patlaban, vēl ir divas priekšrocības: pirmkārt, konkrētu nodokļu apturēšana visiem augļiem un dārzeņiem, uz kuriem attiecas ievešanas cenu sistēma, un, otrkārt, piekļuve vispārējai tarifa kvotai vīnam, kas ir pieejama rindas kārtībā pēc tam, kad izsmelta attiecīgajā SAN noteiktā valsts kvota.

Lai gan pašreizējo ATP tvērums ir ierobežots, tie joprojām ir svarīgi. Pirmkārt, gandrīz divdesmit piecus gadus uz tiem nepārtraukti paļāvušies reģiona lauksaimniecības produktu ražotāji. Turklāt Komisijas 2023. gada 8. novembrī pieņemtajā izaugsmes plānā Rietumbalkāniem[3] ir uzsvērts, ka Komisijas prioritāte ir Rietumbalkānu ciešāka integrācija ES vienotajā tirgū. Tāpēc ir ierosināts arī turpmāk atbalstīt neaizsargātās ekonomikas reģionā, Regulas (ES) 2024/823 (“regula”)[4] piemērošanas laiku pagarinot vēl uz pieciem gadiem pēc tās termiņa beigām 2025. gada 31. decembrī.

Papildus piemērošanas laika pagarināšanai šķiet lietderīgi ierosināt grozījumus, kuri viestu skaidrību tās noteikumos par tiesību izmantot priekšrocību apturēšanu un pagaidu apturēšanu. Regulā ir paredzēta divējāda rīcība, ja saņēmēja puse neievēro tai 2. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunktā noteiktos pienākumus: tiesības izmantot priekšrocības Eiropas Savienība var vai nu apturēt uz 2. panta 3. punkta pamata, vai apturēt pagaidu kārtā uz 10. panta pamata. Turklāt gadījumā, kad nav nodrošināta administratīvā sadarbība, kas vajadzīga izcelsmes apliecinājuma pārbaudei, regulas 10. pants paredz pagaidu apturēšanu, proti, tas ir gadījums,

---

1 2000. gada 23. un 24. martā Lisabonā notikušās Eiropadomes ārkārtas sanāksmes secinājumi: “47. Eiropadome apstiprina, ka tās vispārējais mērķis joprojām ir pēc iespējas pilnīgāka reģiona valstu integrācija Eiropas politiskajā un ekonomiskajā apritē. Eiropadome apliecina, ka stabilizācijas un asociācijas process ir centrālais politikas elements, ko tā īsteno Balkānos. Stabilizācijas un asociācijas nolīgumos ietilpst ekonomiskā un finansiālā palīdzība un sadarbība, politiskais dialogs, tiesību aktu tuvināšana ES tiesību aktiem, kā arī sadarbība citās politikas jomās un brīvā tirdzniecība. Pirms tādu nolīgumu noslēgšanas būtu jāveic asimetriska tirdzniecības liberalizācija. Lai stabilizācijas un asociācijas process būtu sekmīgs, Eiropadome mudina reģiona valstis sadarboties savā starpā un ar Savienību.”

2 Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijai 1244 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

3 2023. gada Eiropas Komisijas paziņojums “Jauns izaugsmes plāns Rietumbalkāniem”

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/823 (2024. gada 28. februāris) par ārkārtas tirdzniecības pasākumiem tām valstīm un teritorijām, kas piedalās vai ir saistītas ar stabilizācijas un asociācijas procesu (kodifikācija) (OV L, 2024/823, 6.3.2024.).

kad saņēmēja puse nav ievērojusi noteikumus, taču uz to jau attiecas 2. panta 1. punkta c) apakšpunkts, un apturēšana uz 2. panta 3. punkta pamata katrā ziņā šķiet piemērotāka.

Lai novērstu juridisko nenoteiktību, ko radījuši minētie noteikumi, ierosināts svītrot 10. panta prasību ievērot 2. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunktu un kā vienīgo mehānismu, kā apturēt tiesības izmantot priekšrocības tad, ja nav ievērots 2. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunkts, saglabāt 2. panta 3. punktu. Turklāt ir ierosināts no 10. panta svītrot elementus, kuri saistīti ar nenodrošinātu administratīvo sadarbību, kas vajadzīga izcelsmes apliecinājuma pārbaudei, jo uz šādu noteikumu neievērošanas gadījumu attiecas 2. panta 1. punkta c) apakšpunkts. Ierosināto grozījumu rezultāts būtu šāda apturēšanas sistēma:

– ja netiek ievērots 2. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunkts vai 2. panta 2. punkts – tiesības izmantot priekšrocības var pilnībā vai daļēji tikt apturētas uz 2. panta 3. punkta pamata;

– ja netiek ievērots 2. panta 1. punkta d) apakšpunkts – tiesības izmantot priekšrocības var pilnībā vai daļēji tikt apturētas uz jaunā 2. panta 4. punkta pamata saskaņā ar 6. pantu, un,

– ja ir pietiekami pierādījumi par krāpšanu vai tādu ievērojamu eksporta uz Savienību palielinājumu, kas pārsniedz parasto ražošanas līmeni un parasto eksporta jaudu, – var tikt noteikta pagaidu apturēšana uz 10. panta pamata.

Turklāt tiek ierosināts svītrot 2. panta 2. punkta otro daļu, jo tā attiecas uz institucionālu procesu, kas atšķiras no parastās likumdošanas procedūras, uz kuru attiecas LESD 207. pants.

Visbeidzot, regulas 3. panta 2. punktā joprojām ir dažas novecojušas atsauces uz zvejniecības produktu tirdzniecības koncesijām. Minētās atsauces ir saglabātas kopš tā laika, kad autonomajos tirdzniecības pasākumos ietilpa zivsaimniecības produktu tarifu kvotas. Tomēr šo kvotu nozīme ir pakāpeniski zudusi, jo visu saņēmējvalstu gadījumā to regulējums tika pārcelts uz attiecīgajiem divpusējiem SAN. Galu galā tās vairs nebija aktuālas pēc tam, kad 2016. gada 1. aprīlī stājās spēkā SAN starp ES un Kosovu, pēdējais SAN, kam bija jāstājas spēkā. Tāpēc autonomajos tirdzniecības pasākumos būtu jāsvītro 3. panta 2. punktā sniegtās atsauces uz zivsaimniecības tirgiem un zvejniecības produktiem.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ierosinātie pasākumi ir saskanībā ar SAN, un jo īpaši to attiecīgajām IV sadaļām, kurās paredzēts, ka Puses pakāpeniski izveidos brīvās tirdzniecības zonu. Pasākumi ir palīdzējuši paplašināt kopējo tirdzniecību starp ES un Rietumbalkāniem, kuras vērtība 2023. gadā pārsniedza 82 mljrd. EUR. ES ir Rietumbalkānu vadošā tirdzniecības partnere, kas nodrošina vairāk nekā 80 % no reģiona kopējā eksporta un gandrīz 59 % no importa.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Ierosinātie pasākumi ir saskanībā ar Jauno izaugsmes plānu Rietumbalkāniem, kurš tiecas uzlabot Rietumbalkānu partneru ekonomisko integrāciju ES vienotajā tirgū un paātrināt to sociālekonomisko konverģenci ar ES. Valstīm, kas ir ceļā uz pievienošanos ES, ciešāka asociācija ar ES vienoto tirgu sniedz ieguvumus, kurus tiešā veidā var izjust to iedzīvotāji.

Padomes 2024. gada decembra secinājumos par paplašināšanos norādīts, ka "Padome joprojām ir apņēmības pilna tuvināt partnerus Eiropas Savienībai, sagatavojot pamatu pievienošanās procesam un sniedzot konkrētus ieguvumus to pilsoņiem jau paplašināšanās procesā", un ka "ES turpinās visos līmeņos atbalstīt partneru, kas vēlas kļūt par dalībvalstīm, politisko, ekonomisko un sociālo pārveidi, pamatojoties uz reālu progresu tiesiskuma un

sociālekonomisko reformu jomā, kā arī uz to, kā partneri ievēro ES vērtības, noteikumus un standartus”[5].

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 2. punkts.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Kopējā tirdzniecības politika ir Savienības ekskluzīvā kompetencē saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu. Tāpēc subsidiaritātes principu nepiemēro.

• Proporcionalitāte

Ierosinātie pasākumi ir pozitīvi ietekmējuši saņēmējvalstis, veicinot to ekonomisko attīstību, īpaši ar spēcīgu partnerību izveidošanu starp ES uzņēmumiem un vietējiem ražotājiem Rietumbalkānu reģionā. Tāpēc priekšlikums pagarināt pasākumu termiņu vēl uz pieciem gadiem tiek uzskatīts par vispiemērotāko pieeju, lai nodrošinātu Rietumbalkānu partneru noturīgu ekonomisko attīstību, vienlaikus izvairoties no ļoti laikietilpīga un sarežģīta procesa, kurā tiek grozīts katrs atsevišķs divpusējais tirdzniecības nolīgums kā daļa no stabilizācijas un asociācijas nolīgumiem.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Regula, kas pieņemta saskaņā ar LESD 207. panta 2. punktu, ir piemērots instruments, lai paplašinātu tādas tirdzniecības preferences, kas nav savstarpējas.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• *Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Formāls *ex post* izvērtējums netika veikts, jo pasākumam ir ļoti ierobežots tvērums.

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Oficiālas apspriešanās ar ieinteresētajām personām nav notikušas, taču saņēmēju pušu vidū ir vienprātīga un nemitīga interese par pasākumu turpināšanu, savukārt Eiropas ekonomikas dalībnieki nav izteikuši iebildumus dažādās komunikācijas platformās, ko Komisijas dienesti izveidojuši ES rūpniecības nozarei.

• Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Nepiemēro.

• Ietekmes novērtējums

Ierosinātie pasākumi ir spēkā gandrīz divdesmit piecus gadus, bet tagad tie ir ievērojami samazināti, jo lielākā daļa preferenču tika pakāpeniski integrētas atsevišķos stabilizācijas un asociācijas nolīgumos starp ES un saņēmējām pusēm. Lai gan pasākumu ekonomiskā ietekme ir ierobežota, to pagarināšana liecina par spēcīgu garantiju ES apņēmībai attiecībā uz

[5] Vispārējo lietu padome, Padomes 2024. gada 17. decembrī apstiprinātie Padomes secinājumi par paplašināšanos. https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16983-2024-INIT/lv/pdf.

tirdzniecības integrāciju Rietumbalkānos. Turklāt pasākumi palīdzētu nodrošināt stabilus tirgus piekļuves nosacījumus ekonomikas dalībniekiem gan reģionā, gan Eiropas Savienībā. Ja līdz 2025. gada 31. decembrim regula nebūs pagarināta, nozīmīgākajiem Rietumbalkānu lauksaimniecības produktiem (augļiem un dārzeņiem) būs liegta liberalizētā piekļuve tirgum, kas ir ārkārtīgi svarīga šim sensitīvajam reģionam. To apstiprina dati, kas rāda, ka 2018.–2024. gadā tirdzniecība, uz kuru attiecas pasākumi, kopumā pieauga par vairāk nekā 125 %, proti, no 60,5 miljoniem EUR līdz 137 miljoniem EUR.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Tā kā ierosinātie pasākumi ir spēkā jau gandrīz divdesmit piecus gadus, saņēmējas puses ir ļoti labi informētas un zina, kā ievērot regulā paredzētos nosacījumus. Turklāt 2024. gadā regula tika kodificēta.

- **Pamattiesības**

Ierosinātie pasākumi ievērotu pamatprincipus, kas noteikti attiecīgajos SAN. Jo īpaši demokrātisko principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu (ES un Kosovas SAN 3. pants un pārējo SAN 2. pants).

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Paredzams, ka ierosinātā regula neradīs papildu izmaksas ES budžetā. Turklāt, salīdzinot ar pašreizējo ATP ietekmi uz budžetu, paredzams, ka regulas piemērošanas laika pagarinājums papildus neietekmēs budžetu ieņēmumu pusē ierosinātā pagarinājuma gados.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Saistībā ar apakškomiteju sanāksmēm, kas notiek stabilizācijas un asociācijas nolīgumu paspārnē, divpusējo preferenču izmantošanas uzraudzība un ziņošana par to regulāri ir darba kārtībā divpusējās sarunās ar Rietumbalkānu partneriem.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nepiemēro.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Šis priekšlikums attiecas uz šādiem regulas grozījumiem:

1) lai jautājumā par 2. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunkta neievērošanas sekām novērstu pretrunu starp 2. panta 3. punktu un 10. pantu un lai viestu juridisko noteiktību, tiek ierosināts 10. pantā svītrot šos pie noteikumu neievērošanas gadījumiem minētos noteikumu neievērošanas gadījumus un saglabāt 2. panta 3. punktu kā vienīgo mehānismu, kā apturēt tiesības izmantot priekšrocības tad, ja nav ievērots 2. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunkts;

2) ņemot vērā augstāk minēto ierosināto grozījumu, šķiet, ka 10. pantā minētā noteikumu neievērošana, kas saistīta ar nenodrošinātu administratīvo sadarbību, kura vajadzīga izcelsmes apliecinājumu pārbaudei, jau ir ņemta vērā 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā, un apturēšana uz 2. panta 3. punkta pamata katrā ziņā ir piemērotāka. Tādēļ tiek ierosināts to iekļaut 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā;

3) tiek ierosināts svītrot 2. panta 2. punkta otro daļu, jo tā attiecas uz institucionālu procesu, kas atšķiras no parastās likumdošanas procedūras, uz kuru attiecas LESD 207. pants;

4) skaidrības labad būtu jāievieš jauns 2. panta 4. punkts, lai precizētu, ka 2. panta 1. punkta d) apakšpunkta neievērošana var izraisīt preferenču apturēšanu saskaņā ar 6. pantu;

5) lai precīzi atspoguļotu 2. panta saturu, tas būtu jāpārdēvē;

6) tā kā Kosovai piešķirtās vienpusējās preferences tika iekļautas ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas nolīgumā, kas stājās spēkā 2016. gada 1. aprīlī, autonomās tirdzniecības preferences vairs neattiecas uz zivsaimniecības produktu tirdzniecības koncesijām. Tādēļ tiek ierosināts skaidrības labad svītrot atlikušās novecojušās atsauces uz zivsaimniecības tirgiem un zvejniecības produktiem 3. panta 2. punktā;

7) regulas piemērošanas laiku ierosināts pagarināt līdz 2030. gada 31. decembrim.

2025/0108 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (ES) 2024/823 (2024. gada 28. februāris) par ārkārtas tirdzniecības pasākumiem tām valstīm un teritorijām, kas piedalās vai ir saistītas ar stabilizācijas un asociācijas procesu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Padomes Regula (ES) 2024/823[1] starp Savienību un Rietumbalkānu valstīm un teritorijām izveido autonomo tirdzniecības pasākumu (ATP) sistēmu, kas atbrīvo konkrētus Rietumbalkānu izcelsmes lauksaimniecības produktus no muitas nodokļiem un maksājumiem ar līdzvērtīgu ietekmi un sniedz dažiem Rietumbalkānu izcelsmes vīna produktiem piekļuvi vispārējai tarifa kvotai.

(2) Autonomajiem tirdzniecības pasākumiem, kas Rietumbalkāniem noteikti patlaban, vēl ir divas priekšrocības: pirmkārt, tie aptur konkrētus nodokļus visiem augļiem un dārzeņiem, uz kuriem attiecas ievešanas cenu sistēma, un, otrkārt, sniedz piekļuvi vispārējai tarifa kvotai vīnam, kas ir pieejama rindas kārtībā pēc tam, kad Rietumbalkāni izsmēluši valsts kvotu, kas noteikta to attiecīgajā stabilizācijas un asociācijas nolīgumā (“SAN”). Lai gan pašreizējo ATP tvērums ir ierobežots, tie joprojām ir svarīgi. Tomēr Regula (ES) 2024/823 zaudē spēku 2025. gada 31. decembrī.

(3) ATP sistēma ir vērtīgs atbalsts Rietumbalkānu partneru ekonomikai, kas nerada negatīvu ietekmi uz Savienību.

(4) Savienībai tāpēc arī turpmāk būtu jāatbalsta neaizsargātās ekonomikas reģionā, pagarinot Regulas (ES) 2024/823 (“regula”) piemērošanas laiku vēl uz pieciem gadiem. Regulas (ES) 2024/823 piemērošanas laika pagarināšana apliecina Savienības stingro apņēmību attiecībā uz tirdzniecības integrāciju Rietumbalkānos.

(5) Tāpēc ir lietderīgi Regulas (ES) 2024/823 piemērošanas laiku pagarināt līdz 2030. gada 31. decembrim.

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/823 (2024. gada 28. februāris) par ārkārtas tirdzniecības pasākumiem tām valstīm un teritorijām, kas piedalās vai ir saistītas ar stabilizācijas un asociācijas procesu (kodifikācija) (OV L, 2024/823, 6.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/823/oj).

(6) ATP piemērošanas laika pagarināšana ir saskanībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1449[2].

(7) Pēc tam kad stājās spēkā ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas nolīgums[3], kurš ir pēdējais no SAN, kas stājies spēkā, atsauces uz zvejniecības produktu tirdzniecības koncesijām Regulas (ES) 2024/823 3. panta 2. punktā būtu jāsvītro, jo visu saņēmējvalstu gadījumā minētās kvotas tika pārceltas uz attiecīgajiem divpusējiem SAN.

(8) Padomes Regulas (ES) 2024/823 2. panta 3. punkts un 10. pants pārklājas, radot konfliktējošus priekšrocību apturēšanas mehānismus, un šī situācija būtu jārisina, lai viestu juridisko noteiktību,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2024/823 groza šādi:

1. regulas 2. pantu groza šādi:

(a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Preferenču režīma izmantošanas nosacījumi un ar tiem saistīta apturēšana";

(b) regulas 2. panta 1. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) lai tiktu novērstas jebkādas krāpšanas iespējas, saņēmējām pusēm ar Savienību ir jāiesaistās efektīvā administratīvajā sadarbībā, arī tādā, kas vajadzīga izcelsmes apliecinājuma pārbaudei;";

(c) regulas 2. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"Neskarot šā panta 1. punktā noteiktos nosacījumus, lai varētu izmantot 1. pantā minēto preferenču režīmu, saņēmējas puses izpilda pienākumu būt gatavām veikt efektīvas ekonomikas reformas un sākt reģionālo sadarbību ar citām valstīm, kas ir iesaistītas stabilizācijas un asociācijas procesā, jo īpaši, izveidojot brīvās tirdzniecības zonas saskaņā ar 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (GATT) XXIV pantu un citiem attiecīgiem PTO noteikumiem.";

(d) regulas 2. pantam pievieno 4. punktu:

"Ja kāda saņēmēja puse neievēro 1. punkta d) apakšpunktu, Komisija saskaņā ar 6. pantu var pilnībā vai daļēji apturēt saņēmējas puses tiesības izmantot šajā regulā noteiktās priekšrocības.";

2. regulas 3. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Neatkarīgi no citiem šīs regulas noteikumiem, jo īpaši 10. panta, un ņemot vērā lauksaimniecības tirgu īpašo jutīgumu gadījumos, kad lauksaimniecības produktu imports izraisa ievērojamus traucējumus Savienības tirgos un to regulatīvajos mehānismos, Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var pieņemt attiecīgus pasākumus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 8. panta 3. punktā.";

---

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1449 (2024. gada 14. maijs), ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu (OV L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

[3] Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijai 1244 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

3. regulas 10. pantu aizstāj ar šādu:

"*10. pants*

Citi pagaidu apturēšanas pasākumi

1. Ja Komisija konstatē pietiekamus pierādījumus par krāpšanu vai ka ievērojami palielinās imports Savienībā, pārsniedzot parasto ražošanas līmeni un eksporta jaudas līmeni, tā var veikt pasākumus, lai pilnībā vai daļēji apturētu šajā regulā paredzēto režīmu uz trim mēnešiem, ar noteikumu, ka tā vispirms ir:

(a) informējusi Rietumbalkānu īstenošanas komiteju;

(b) aicinājusi dalībvalstis veikt tādus piesardzības pasākumus, kas vajadzīgi, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses vai nodrošinātu, ka attiecīgās saņēmējas puses ievēro 2. panta 1. punktu;

(c) publicējusi paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, kurā norādīts, ka ir pamatotas šaubas par preferenču režīma piemērošanu vai to, ka attiecīgā saņēmēja puse ievēro 2. panta 1. punktu, un tās var likt apšaubīt saņēmējas puses tiesības arī turpmāk izmantot šajā regulā paredzētās priekšrocības.

Šā punkta pirmajā daļā minētos pasākumus pieņem ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 8. panta 3. punktā.

2. Apturēšanas perioda beigās Komisija lemj, vai izbeigt pagaidu apturēšanas pasākumu vai arī pagarināt apturēšanas pasākumu saskaņā ar 1. punktu.";

4. regulas 12. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

"To piemēro līdz 2030. gada 31. decembrim.".

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —	*Padomes vārdā —*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS "IEŅĒMUMI" — PRIEKŠLIKUMIEM, KURIEM IR IETEKME UZ BUDŽETA IEŅĒMUMU DAĻU

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko groza Regulu (ES) 2024/823 (2024. gada 28. februāris) par ārkārtas tirdzniecības pasākumiem tām valstīm un teritorijām, kas piedalās vai ir saistītas ar stabilizācijas un asociācijas procesu

2. BUDŽETA POZĪCIJAS:

Ieņēmumu pozīcija (Nodaļa/pants/postenis) 12. nodaļa, 120. pants

Summa, kas attiecīgajā gadā (2025) iekļauta budžetā: 21 082 004 566 €

(tikai piešķirto ieņēmumu gadījumā):

Ieņēmumi tiks piešķirti šādai izdevumu pozīcijai (nodaļa/pants/postenis):

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

■ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes

☐ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču tam ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem

☐ Priekšlikumam ir finansiāla ietekme uz piešķirtajiem ieņēmumiem

Ietekme ir šāda:

(miljonos EUR, viena zīme aiz komata)

Ieņēmumu pozīcija	Ietekme uz ieņēmumiem[12]	XX mēnešu periods, kas sākas dd.mm.gggg. *(attiecīgā gadījumā)*	N gads
Nodaļa/pants/postenis ..			
Nodaļa/pants/postenis ..			

Situācija pēc rīcības					
Ieņēmumu pozīcija	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Nodaļa/pants/postenis ..					
Nodaļa/pants/postenis ..					

[1] Summām par gadiem jāatspoguļo aplēses, kuru pamatā ir 5. iedaļā definētā formula vai metode. Par pirmo gadu gada summu parasti maksā bez samazinājuma vai proporcionalitātes piemērošanas.

[2] Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.

(Tikai piešķirto ieņēmumu gadījumā ar nosacījumu, ka budžeta pozīcija jau ir zināma):

Izdevumu pozīcija[3]	N gads	N+1 gads
Nodaļa/pants/postenis ..		
Nodaļa/pants/postenis ..		

Izdevumu pozīcija	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Nodaļa/pants/postenis ..				
Nodaļa/pants/postenis ..				

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

5. CITAS PIEZĪMES

Ierosinātā regula nerada papildu izmaksas (izdevumus) ES budžetā.

Ierosinātā ATP pagarinājuma gados (2026–2030), salīdzinot ar pirms tam ieviesto ATP ietekmi uz budžetu, nav papildu ietekmes uz budžetu ieņēmumu pusē.

Negūtos ieņēmumus, kas radušies, pagarinot ATP darbību, nevar uzskatīt par tarifu ieņēmumu zaudējumu, jo šie ieņēmumi nav gūti kopš 2000. gada, kad tika pieņemts pirmais autonomais tirdzniecības pasākums.

[3] Izmanto tikai tad, ja nepieciešams.